

2022-09-06

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: NTN 2022/149

Medborgarförslag om åtgärder för Byvägen 1-40 i Saltsjöbaden gällande trafiksäkerhet och förbifart Inkom den 10 maj 2022

Förslag till beslut

Natur – och trafiknämnden bifaller delar av förslaget och ger Trafikenheten i uppdrag att utreda anläggandet av ett övergångsställe på Byvägen 32-34.

Natur- och trafiknämnden noterar att behovet att väglinjemålning är framfört till vägdriften samt att växtligheten längs sträckan har setts över och åtgärder vidtagits.

Natur- och trafiknämnden beslutar avslår övriga förslag. Därmed är medborgarförslaget besvarat.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget föreslås att trafiksäkerhetshöjande åtgärder bör vidtas på Byvägen 1 – 40. Medborgaren lämnar som förslag på kortsiktiga lösningarna att hastigheten bör sänkas, att ytterligare farthinder och övergångsställe anläggs, att samtliga övergångsställen bör målas upp och att det bör målas fler ”30” och ”skola”. Därutöver föreslås att gångbanan ses över och höjs, att ett nytt räcke sätts upp och att alla träd som ligger intill gångbana bör skövlas samt att en del av kommunal mark kan säljas till medborgare.

Som långsiktig lösning framhålls att det tidigare har studerats att anlägga en förbifart för att avlasta Byvägen. Olika varianter av en sådan lösning beskrivs.

Av de föreslagna åtgärderna har en inventering av växtligheten längs sträckan genomförts och åtgärder vidtagits. Även en utredning gällande förslaget om övergångsställe på Byvägen 32-34 i höjd med Lillskogsvägen planeras att göras under hösten 2022 för eventuell utbyggnad 2023.

Förslagen i medborgarförslaget

Ett medborgarförslag har inkommit där det föreslås att vidta trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Byvägen 1-40.

Enligt medborgarförslaget skiljer sig Byvägen i Saltsjöbaden markant från andra lokalslingor (och aldrig från början heller var tänkt att vara en) och det finns idag flertalet brister som bara blir fler och farligare kring säkerhet för både för trafik, boende, fotgängare, cyklister och andra trafikanter.

Sedan Älgö fick kommunalt vatten och alla sommarhus byggts om till permanentboenden har trafiken förmodligen dubblerats bara de sista 10-15 åren. Trafikmätningar har genom åren gjorts som visar på att antalet fordon är högt vilket gör det omöjligt för barn på gatan att ta sig över till trottoaren samt att det är väldigt riskfyllt för boenden att köra ut sina fordon från sin fastighet.

Denna väg sträcker sig mellan två idrottsplatser (och saltsjöbadens största skola med 1000 elever) där barn ensamma tar sig mellan skola och aktivitet/idrottsplats dagligen. Det är idag också den enda väg alla boende på Älgö tar sig hem på.

Medborgare lämnar förslag till lösningar:

Kortsiktiga lösningar

1. Sträckan mellan Samskola och IP bör sänkas från 40 km/h till 30 km/h.
2. Vid byvägen 5 - 7, Byvägen 26 och Byvägen 35 bör ytterligare farthinder byggas som tvingar trafiken att bromsa och hålla hastigheterna nere.
3. Vid Byvägen 32 - 34 leds en gång – och cykelväg till Byvägen som ej förs vidare för alla boende uppe på Lillskogsvägen. Här bör det även vara ett övergångsställe.
4. Samtliga övergångsställen bör måla upp och ses över oftare på sträckan.
5. Vid skolan bör ”30” och ”skola” målas på asfalten och underhållas samt öka frekvensen av dessa.
6. Gångbana längs sträckan bör ses över och höjas markant för barnens säkerhet att kunna gå där. Även eventuellt räcke för barnens trygghet längst kantsten.
7. Alla träd längs med gångbanan som är kommunens bör skövlas bort då de inte sköts och beväxtligheten minskar gångbanan avsevärt.
8. En plats av mark som kommunen kan sälja i anslutning med medborgarens hus där medborgarens tre barn kan nå övergångsstället. Marken kan köpas av dom utan att behöva utöka byggrätt.

Långsiktiga lösningar

Då Saltsjöbaden var en egen köping innan den blev en del av Nacka kommun var redan en förbifart Tattby klubbad och klar. Man började till och med att bygga lite på denna lösning en gång i tiden, därav namnet ”Solsidevägen” vid bensinmacken som då skulle sträcka sig till Erstavik.

Idag har både Golfbana och Ljuskärnsberget stängt just denna förbifart men det är faktiskt inte så länge sedan den var på tal och varit åtskilliga gånger. Med tanke på att Tattby tågstation om två år skall byggas till tvåspårigt bör man öppna dörren för en väg mellan Tattby station och Tippen för bilar och se över framtida lösningar och inte stänga dörren kring förbifart Tattby när man nu fortfarande har chansen. Denna väg ska avlasta trafik på Byvägen, säkra vägen mellan skola och idrottsplats för barn, gynna alla de som nu bosatt sig på Älgö permanent samt utryckningsfordon till Älgö.

Kanske kan tåget ändå åka i en tunnel? Kanske kan en tunnel byggas från Solsidevägen till Samskolan/kurvan där Byvägen och Skyttevägen byts av eller varför inte längst med tåget? Det positiva med tunneln på ett par hundra meter är att alla vinner på det samt miljön eftersom varken buller kommer störa och man fortfarande kan nyttja ytan över till park/fotbollsplan mm som grönområde. Förbifarten i modern tid kan bli kortare men på annat sätt än tänkt från början, nya tider ger nya lösningar.

Enhetens utredning och bedömning

Medborgarförslaget rör en sträcka om cirka 800 meter. Trafikenheten har tillsammans med Enheten för offentlig utemiljö berett frågan. Enheterna ställer sig positivt till delar av förslagen och därmed kommer en del av de föreslagna åtgärderna att vidtas.

Översiktsbild Byvägen 1-40

Sänka hastigheten längs sträckan från 40 km/h till 30 km/h

Trafikenheten har sett över förslaget om att sänka hastigheten längs med angiven sträcka och ser att gällande hastighet bör kvarstå. Det är allas ansvar att följa de trafikregler som finns. Det är alltid beklagligt när vissa förare överträder hastighetsbegränsningarna och vi förstår den oro medborgaren lyfter.

Hastighetsbegränsningarna på det kommunala vägnätet är satt efter handboken "Rätt fart i staden" som Trafikverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram. Detta med syfte att hastighetsnivåerna ska anpassas efter gaturummets utformning med säkerheten i beaktande. Enligt kommunens hastighetsplan ska långa uppsamlingsgator genom bostadsområden företrädesvis ha en hastighetsbegränsning på 40 km/h, där färdas generellt de oskyddade trafikanterna längsmed vägen och det finns få korsningsbehov av vägen. Detta även med hänsyn taget till framkomligheten för biltrafik och bussar.

Byvägen är en uppsamlingsgata som är klassificerad som huvudled. Lägre hastigheter betyder inte per automatik lägre reella hastigheter, 30 km/h införs främst på mindre lokalgator och utanför förskolor och skolor för att det där ska få så stor efterlevnad som möjligt.

I direkt anslutning till Samskolan (Byvägen 1) är hastigheten sänkt från 40km/h till 30 km/h mellan kl. 7 – 17. Vid idrottsanläggningen (vid Byvägen 40) är befintligt övergångsställe hastighets säkrat med busskuddar samt en mittrefug för att kunna säkerhetsställa en säker passage.

Längs med Byvägen finns en gångbana som oskyddade trafikanter kan nyttja. Gångbanan är smalare än det Nacka kommun eftersträvar men till följd av platsbrist kan denna inte breddas. Andra åtgärder kommer emellertid att vidtas vilka presenteras längre ner i tjänsteskrivelse.

Polis kommer även att informeras om inkommet medborgarförslag för att vid tillfälle genomföra hastighetskontroller på Byvägen.

Ytterligare farthinder bör byggas vid Byvägen 5-7, 26 och 35

Trafikenheten gör en bedömning att inga ytterligare farthinder på sträckan är nödvändiga.

Det inkommer många klagomål gällande fortkörande bilar i Nacka. Generellt sett är vi mycket restriktiva med att anlägga farthinder. Fartdämpande åtgärder anläggs i första hand på platser som är olycksdrabbade eller där gatans utformning är förknippad med högre olycksrisker. Farthinder anläggs främst intill övergångsställen vid skolor samt idrottsanläggningar där vi ser barn gå till och

från själva men även vid uppsamlingsgator där trafikintensiteten är högre och särskilda punktinsatser krävs som vid övergångsställen. Hänsyn måste även tas till busstrafik och deras framkomlighet.

Det är tyvärr omöjligt att bygga bort alla hastighetsöverträdelser. Det är till sist förarens ansvar att framföra sitt fordon på ett trafiksäkert sätt, och det är polisens ansvar att övervaka att trafikanterna följer de lagar och regler som finns.

Olycksstatistik i STRADA (Swedish Traffic Accident Data Acquisition) har setts över där det sedan 2016 inte finns några registrerade olyckor från sjukvård eller polis längs med sträckan.

Endast 40 meter från Byvägen 35 där medborgare önskar ytterligare farthinder finns idag ett övergångsställe som är hastighetssäkrat med två busskuddar samt en mittrefug.

Övergångsställe ca 40 m från Byvägen 35

Byvägen 26 är i direkt anslutning till en cirkulationsplats som idag redan har en busskudde.

Byvägen 26

Vid byvägen 5-7 finns inga tydliga konfliktpunkter som bör hastighetssäkras.

Byvägen 7

Ett övergångsställe för de som ska över Byvägen från Lillskogsvägen

Trafikenheten har sett över frågan och ser positivt i att vidare utreda möjligheten att anlägga ett övergångsställe över Byvägen från Lillskogsvägen. En utredning måste göras om ett korrekt utformat övergångsställe får plats inom kommunmark. Utredning av detta kommer att göras i höst för eventuell utbyggnad under 2023.

Önskemål om övergångsställe över Byvägen från Lillskogsvägen

Samtliga övergångsställen bör ses över och målas upp och ses över oftare
Målningen ses kontinuerligt över i kommunen. Enheten för offentlig utemiljö tar med sig synpunkterna och ser över målning på sträckan. Felanmälningar kan även göras direkt via Nacka kommuns app, hemsida eller genom att ringa till 08-718-80 00.

Vid samskolan bör ”skola” och ”30” målas samt öka frekvensen av dessa
Trafikenheten gör bedömningen om att ingen ytterligare ”SKOLA” målning är nödvändig. Vid Samskolan är det idag redan målat ”SKOLA” från vardera håll som ramar in sträcka närmast skolan.

Då hastighetsbegränsningen vid skolan är tidsreglerad (30 km/h mellan 7:00-17:00) kan inte målning ”30” göras.

Gångbana längs sträckan bör ses över och höjas samt eventuellt räcke sätts upp

Trafikenheten gör en bedömning att en höjning av gångbana inte är en lösning att utreda vidare då åtgärden är kostsamt och troligtvis inte kommer att öka trafiksäkerheten längs sträckan.

Den befintlig gångbanan är cirka 1,5 meter bred vilket är smalare än vad Nacka kommun eftersträvar. Sträckan har tidigare setts över gällande möjlighet till

breddning. Utredningen visade att det pga. platsbrist inte är möjligt att bredda befintlig gångbana då körbanan är för smal (cirka 6-6,5 meter bred) och i direkt anslutning till väg- och gångbana ligger fastighetsgränserna.

Då gångbana inte underhållsopats samt växtlighet inte klippts ner upplevs gångbanan smalare. För att få till en bredare gångbana kommer växtlighet som hänger ut på gångbanan att klippas ned och gångbanan kommer att sopas för att på så sätt bättre kunna nyttja hela gångbanans bredd.

Generellt sätts inte räcken upp längs med gångbanor som har lägre hastighetsbegränsningar. Räcken sätts upp längs med sträckor som har högre hastighetsbegränsningar samt vid högre nivåskillnader. Att sätta upp räcken längs med gångbanor försvårar möjligheten för driftfordon att drifta gångbanan på tillfredställande sätt.

Växtlighet längs sträcka bör ses över

En inventering av växtligheten längs med angiven sträcka har gjorts under sommaren 2022 och åtgärder vidtagits.

Det finns elva stora träd som står på kommunens mark i riktning mot Älgö. Stamskotten av dessa har under sommaren klippts. Dessa träd kommer att läggas in för återkommande skötsel i form av höjdröjning av stamskott samt röjning av gräs längs sträckan. Detta planeras genomföras cirka 2 ggr per år. Trimning och markröjning från Byvägen 1 – 39 har gjorts samt sopning av gångbanan under augusti månad.

Samtliga fastighetsägare längs med sträckan uppmanas till att följa de riktlinjer som finns i broschyren ”Så åtgärdar du växtlighet längs din tomt” som finns på Nacka.se.

En bit mark som kommunen kan sälja till medborgare

Frågeställningen är överlämnad till fastighetsenheten.

Långsiktiga lösningar

Det har tidigare funnits planer på att tillskapa en förbifart via Solsidevägen i Saltsjöbaden för att avlasta Byvägen. År 1991 togs beslut om att kostnaden för en ny väg inte står i rimlig proportion till den förbättring man kan vinna och att Byvägsproblematiken i stället bör lösas genom insatser på Byvägen. Att tillskapa någon typ av förbifart är inte aktuellt i dagsläget.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuell kostnad för övergångsställe kommer att tas inom befintlig investeringsbudget.

Konsekvenser för barn

Åtgärd om att klippa ner växtlighet som växer över gångbana kommer att frigöra yta på gångbana vilket medför en ökad trafiksäkerhet för barn.

Ulrika Hajj
Enhetschef
Trafikenheten

Isabella Delgadillo
Trafikplanerare
Trafikenheten